

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 27 0 Zup 064188 26 Zupž
Tuzla, 21.04.2026. godine

Kantonalni sud u Tuzli, predsjednik suda dr. sc. Muhamed Tulumović, u vanparničnom postupku za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade u predmetu Općinskog suda u Gračanici broj 27 0 I 038071 18 I, rješavajući o žalbi podnosioca zahtjeva **J.M.**, sin M. iz ..., D.I., protiv rješenja Općinskog suda u Gračanici broj 27 0 Zup 064188 26 Zup od 12.03.2026. godine, donio je dana 21.04.2026. godine sljedeće

R J E Š E N J E

Žalba se *usvaja* i prvostepeno rješenje Općinskog suda u Gračanici broj 27 0 Zup 064188 26 od 12.03.2026. godine *preinačava*, tako što se *utvrđuje* povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku.

Nalaže se Općinskom sudu u Gračanici da odluku u predmetu broj 27 0 I 038071 18 I donese u roku od *6 (šest) mjeseci* od dana prijema prijepisa ovog rješenja.

Podnosiocu zahtjeva se *dosuđuje primjerena novčana naknada* u iznosu od 400,00 KM, koja se ima isplatiti iz budžeta Tuzlanskog kantona u roku od 3 (tri) mjeseca od dana dostavljanja ovog rješenja, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od dana isteka tog roka do isplate neisplaćene naknade ili njenog dijela.

Obrazloženje

Rješenjem predsjednika Općinskog suda u Gračanici broj 27 0 Zup 064188 26 od 12.03.2026. godine odbijen je zahtjev za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku, podnesen zbog nerazumne dužine trajanja izvršnog postupka u predmetu Općinskog suda u Gračanici broj 27 0 I 038071 18 I.

Blagovremeno izjavljenom žalbom, podnositelj zahtjeva pobija prvostepeno rješenje, zbog povrede odredaba Ustava Bosne i Hercegovine, Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava, Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Predlaže da drugostepeni sud uvaži žalbu i utvrdi povredu prava na pravično suđenje u razumnom roku,

da naloži brzo i efikasno postupanje i okončanje izvršnog postupka u predmetu broj 27 0 I 038071 18 I, te da podnositelju zahtjeva dosudi primjerenu novčanu naknadu u iznosu od 2.400,00 KM.

Nakon što je ispitaio pobijano rješenje u granicama određenim članom 221., a u vezi sa članom 236. Zakona o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine¹, u daljem tekstu: ZPP i člana 2. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine², u daljem tekstu: ZVP, ovaj sud je odlučio:

Žalba je osnovana.

Povodom zahtjeva podnositelja za zaštitu prava na pravično suđenje u razumnom roku i isplatu primjerene naknade, koji je, shodno članu 4. Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji Bosne i Hercegovine³, (u daljem tekstu: Zakon), podnesen dana 23.02.2026. godine, prvostepeni sud je utvrdio, u bitnom, slijedeće činjenično stanje:

Iz ožalbenog rješenja i izjašnjenja postupajuće sudije od 10.03.2026. godine u izvršnom predmetu broj 27 0 I 038071 18 I, proizilazi da je prijedlog za izvršenje podnesen dana 12.01.2018. godine, a dana 03.04.2018. godine doneseno je rješenje o izvršenju. Dana 09.04.2018. godine izvršenik je izjavio prigovor na rješenje o izvršenju, da bi dana 02.10.2019. godine prvostepeni sud donio rješenje o odbijanju prigovora, na koje je izvršenik uložio žalbu dana 07.10.2019. godine. Drugostepeni sud je dana 09.11.2021. godine donio rješenje po žalbi izvršenika, nakon čega je predmet vraćen prvostepenom sudu na dalje postupanje. Nakon poziva prvostepenog suda za uplatu predujma na ime vještačenja, određeno je utvrđivanje vrijednosti nekretnina i zakazano ročište na licu mjesta za dan 06.06.2023. godine, koje je odgođeno za dan 16.06.2023. godine, a nakon toga za 17.07.2023. godine. Vještak geodetske struke je dostavio svoj nalaz i mišljenje dana 07.08.2023. godine, nakon čega su tražioci izvršenja dostavili izjašnjenje na nalaz vještaka, kojim prigovaraju na nalaz i traže dopunu. Dana 18.04.2024. godine, predmet je presigniran u rad drugom stručnom saradniku, nakon čega je dana 14.07.2025. godine doneseno rješenje o djelimičnoj obustavi izvršnog postupka, koje pismeno nije moglo biti uručeno izvršeniku, jer je preminuo, dok je podnositelj zahtjeva, po zaprimanju navedenog rješenja, obavijestio sud da je i njegov otac, inače tražilac izvršenja M.M. umro 03.09.2024. godine. Sud je dana 02.12.2025. godine, donio rješenje, kojim je O.O. imenovao za privremenog nasljednika izvršenika F.O., nakon čega je dana 05.03.2026. godine, pozvao tražioca izvršenja da sudu dostavi rješenje o nasljeđivanju i da se izjasni o nastavku postupka, u smislu stupanja na mjesto izvršenika proglašenog zakonskog nasljednika na imovini, koja je predmet izvršenja.

Nadalje, iz prvostepenog rješenja proizilazi da se radi o složenom predmetu, da je sud u kontinuitetu poduzimao procesne radnje, osim u

¹ "Službene novine Federacije BiH" broj 53/2003, 73/2005, 19/2006 i 98/2015

² "Službene novine Federacije BiH" broj 2/1998, 39/2004, 73/2005, 80/2014 i 11/2021

³ "Službene novine FBiH" broj: 92/2025

periodu kada je Kantonalni sud u Tuzli odlučivao o žalbi izvršenika, (tj. u periodu od 13.11.2019. godine do 09.11.2021. godine), te da je ponašanje podnositelja zahtjeva doprinijelo trajanju postupka, jer nije dostavio sudu podatke o nasljednicima tražioca izvršenja, na koje je prenesena imovina tražioca izvršenja M.M..

Na osnovu naprijed navedenih utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da nisu ostvarene pretpostavke za pružanje zaštite prava na suđenje u razumnom roku i na osnovu člana 13. stav 1. Zakona, odbio zahtjev podnositelja.

Osnovano podnositelj zahtjeva žalbenim navodima osporava pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Pravo na suđenje u razumnom roku je sastavni element prava na pravično suđenje, sadržano u odredbi člana 6. stav 1. Evropske Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i u odredbi člana II/3.e Ustava Bosne i Hercegovine. Razuman rok je objektivno potrebno vrijeme da se odluči o nekom pravu ili obavezi i takva odluka izvrši, odnosno da se protiv nekoga utvrdi osnovanost krivične optužbe.

Razumnost i trajanje predmetnog postupka sud je cijenio u svjetlu okolnosti konkretnog predmeta, vodeći računa o kriterijima propisanim odredbom člana 6. Zakona, (*Kriteriji za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka*), a pravilna primjena pravnog standarda suđenja u razumnom roku podrazumijeva utvrđivanje skupa činjenica i to: složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu, aktivnost suda, ponašanje podnosioca pravnog sredstva, značaj predmeta za podnosioca pravnog sredstva, zakonske odredbe o hitnosti postupka i ukupna dužina trajanja postupka.

U pogledu *složenosti predmeta*, prema ocjeni ovog suda, isti je relativno složen u činjeničnom i pravnom smislu, prije svega, jer je kao predmet spora označena prodaja nekretnine.

Cijeneći *aktivnosti prvostepenog suda*, pred kojim je pokrenut i još se vodi izvršni postupak, može se zaključiti da je neažurnost prvostepenog suda uticala na ukupnu dužinu trajanja predmetnog postupka. Iz stanja spisa proizilazi da je po prigovoru, uloženom na rješenje o izvršenju od 09.04.2018. godine, sud donio rješenje dana 02.10.2019. godine, kojim se prigovor odbija, tj. nakon 18 mjeseci, iako iz smisla i sadržaja odredaba članova 15. i 5. Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine⁴, (*u daljem tekstu: ZIP*), proizilazi bitno ažurnija uloga suda u hitnom rješavanju izvršnih predmeta. Također, iz prvostepenog spisa proizilazi da u periodu od 25.10.2019. godine, kada je izvršni predmet dostavljen Kantonalnom sudu u Tuzli na postupanje po žalbi, nije bilo procesnih aktivnosti prvostepenog suda do 12.04.2022. godine, (ukupno 2 godine i 5 mjeseci), kada je sud zaključkom pozvao tražioce izvršenja da uplate predujam za vještačenje, što su oni učinili dana 14.04.2022. godine, nakon čega je, po proteku perioda od nepunih godinu dana, zaključkom

⁴ "Službene novine Federacije BiH", broj 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012, 46/2016, 19/2025

suda od 05.04.2023. godine, zakazano ročište na licu mjesta za dan 06.06.2023. godine. Nadalje, iz stanja spisa proizilazi da je prvostepeni sud, postupajući po podnesku podnositelja zahtjeva od 19.10.2023. godine, kojim je zahtijevana djelimična obustava postupka, donio odluku dana 14.07.2025. godine, tj. po proteku 21 mjesec, a u navedenom periodu nije bilo procesnih radnji suda.

Iz opisanog toka predmetnog izvršnog postupka, od podnošenja prijedloga za izvršenje, tj. od 12.01.2018. godine, pa do 23.02.2026. godine, kao dana podnošenja zahtjeva, koji period je pravno relevantan za ocjenu razumnosti dužine trajanja postupka, po ocjeni ovog suda, proizilazi da su ispunjeni uslovi za usvajanje zahtjeva, propisani odredbom člana 6. i 13. Zakona, budući da predmetni postupak traje *8 godina 1 mjesec i 11 dana* i da isti još nije okončan.

S tim u vezi, navodi u ožalbenom rješenju da su na odugovlačenje predmetnog izvršnog postupka uticale brojne objektivne okolnosti, (duža odsustva sa posla nosilaca pravosudnih funkcija, preopterećenost suda velikim brojem predmeta i nedovoljan broj zaposlenih nosilaca pravosudnih funkcija u sudu), su u suprotnosti sa dosadašnjom praksom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, koji je u svojim brojnim odlukama zauzeo stav da preopterećenost sudova, u smislu velikog broja predmeta, kao i nedovoljnog broja sudija, predstavlja problem, ali nikako ne smije biti razlog za nepostupanje u razumnom roku. Sistemski problemi i propusti u organizaciji pravnog i sudskog sistema ne mogu se pripisati pojedincu, niti posljedice tih propusta može snositi pojedinac, (vidjeti presude Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP 1352/22 od 19.02.2026. godine, AP 4103/18 od 22.04.2020. godine i AP 831/21 od 05.10.2022. godine), pa je postupanje prvostepenog suda, u pogledu dužine trajanja postupka, suprotno ustanovljenim standardima prava na pravično suđenje.

U kontekstu *ponašanja podnositelja zahtjeva*, shodno članu 6. stav c) Zakona, ovaj sud nije utvrdio lični doprinos dužini trajanja postupka, jer navodi u ožalbenom rješenju, da podnositelj zahtjeva nije dostavio podatke o nasljednicima tražioca izvršenja, na koje je prenesena imovina tražioca izvršenja M.M., su u suprotnosti sa dokazima u spisu. Naime, iz prvostepenog spisa proizilazi da je podnositelj zahtjeva dana 31.10.2025. godine, postupio po zaključku prvostepenog suda od 16.10.2025. godine i dostavio podnesak kojim uređuje prijedlog za izvršenje, kao i rješenje o nasljeđivanju iza umrlog M.M.. Također, sud je zaključkom od 05.03.2026. godine pozvao podnositelja zahtjeva da dostavi rješenje o nasljeđivanju iza izvršenika, kao i da se izjasni o nastavku postupka, u smislu stupanja na mjesto izvršenika proglašenog zakonskog nasljednika na imovini, koja je predmet izvršenja, što je podnositelj zahtjeva učinio dostavljanjem podneska od 26.03.2026. godine.

Navodi u ožalbenom rješenju, da je dužina trajanja predmetnog postupka djelimično uzrokovana dužinom trajanja postupka pred drugostepenim sudom, koji je odlučivao o žalbi na rješenje prvostepenog suda broj 27 0 I 038071 18 I od 02.10.2019. godine, (2 godine 1 mjesec i 6 dana drugostepeni sud je odlučivao o žalbi na prvostepeno rješenje od

02.10.2019. godine), su u suprotnosti sa članom 12. stav 6. ZIP-a, kojim je propisano da *prigovor i žalba ne zaustavljaju tok izvršnog postupka*, što znači da je prvostepeni sud mogao poduzimati procesne radnje u predmetu, bez obzira na trajanje pomenutog žalbenog postupka.

Kada se ima u vidu sve naprijed navedeno, prema mišljenju ovog suda, trajanje izvršnog postupka u periodu od 8 godina, 1 mjesec i 11 dana, može se smatrati nerazumno dugim, jer je to u skladu sa konzistentnom praksom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Evropskog suda za ljudska prava, zbog čega su povrijeđena pravila iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, te je u konkretnom predmetu došlo do povrede prava tužitelja na *suđenje u razumnom roku*, kao jednog od elemenata prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine.

Odredbom člana 17. stav 1. Zakona propisano je da se zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, stranci u sudskom postupku dosuđuje novčano obeštećenje, dok je stavom 2. Zakona propisano da se novčano obeštećenje određuje u novčanom iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM po predmetu, u skladu sa kriterijima koji su utvrđeni u članu 5. istog Zakona. Stoga je podnositelju zahtjeva na ime novčanog obeštećenja, dosuđena primjerena naknada u iznosu od 400,00 KM, na teret budžeta Tuzlanskog kantona, imajući u vidu sve naprijed obrazložene okolnosti i uvažavajući ekonomske i socijalne prilike u Bosni i Hercegovini.

Kako izvršni predmet broj 27 0 I 038071 18 I još nije okončan, to je, u smislu odredbe člana 13. stav 2. Zakona, određen je rok od 6 (šest) mjeseci, u kojem Općinski sud u Gračanici treba da isti riješi, imajući u vidu utvrđenu složenost predmeta.

Na osnovu svega izloženog valjalo je primjenom odredbe člana 235. stav 3. ZPP u vezi sa članom 2. stav 2. ZVP i članom 15. stav 6. Zakona, usvojiti žalbu, preinačiti pobijano rješenje i riješiti kao u izreci ove drugostepene odluke.

Predsjednik suda

Dr. sc. Muhamed Tulumović, s.r.